tates ꝓueniũt pęnę vel tribulatiõi ꝑsenti. Quę vt cyph⁹ /pauca capit. i. mẽsura parua est. Vñ Roma. viij. d. Mõ sunt cõdignę passiones huⁿ tpis ad futurã gloriã q̃ reuelabiḿ in nob. ij. Corꝓ. iiij. d. Id qõ ĩ ꝑsti ẽ momẽtaneũ ⁊ leue tribulatiõis ⁊c. Berik/a pincerna. i. ab angelo qui ꝓpinat. Unde hieremias pincerna regũ quinqꝫ facus est a domino. Hiere. xxv. d. Sume calicẽ vini furoris huius de manu mea: ⁊ ꝓpinabis ⁊c. Tegik/coperculo pulchro: id ẽ spe vitę ętne. j. Thessal. v. b. Galeã spẽ salutis. Exo. xxv. d. Cyphi ĩ nucis modũ. Numeri. xix. c. Vas qõ nõ habuerit opculũ ⁊ ligaturã desup immũdũ erit. i. pęna q̃ nõ referḿ ad gloriã: mala erit: vt in hypocritis. Labio/id est ꝓbo: Pede/id est affectu: vtrũqꝫ debet esse sine murmure: ꝫ est/Lato. ij. Corꝓ. vj. c. Os nostrũ patet ad vos o corinthij: cor nostꝫ dilatatũ est. Ps. In tribulatiõe dilatasti mihi. s. cor ⁊ verba. Atqꝫ cauo/vt habeat cõtinentiã. Eccli. xx. b. Gratię fatuoꝫ effundenḿ. Eccli. xxi. c. Cor fatui q̃si vas cõfractũ: oẽm sapientiã nõ tenebit. Item Aug⁹. Tumor infusa repellit. Tenui j. Regꝓ. xviij. f. Ego sũ vir pauꝫ ⁊ tenuis: id ẽ hũilis et afflict⁹ fortuna. Teres. i. rotũd⁹. iij. Regꝓ. vj. d. Sculpsit varijs cęlaturis ⁊ torno. i. perfecta figura. Argutus/in medio artus/q̃si sub ventre: latus ꝓ in extremis. Ecõtra ẽ de mundo qui latus est in medio: sed argutus in extremis. j. Timoth. vj. b. Nihil intulimus in hunc mundũ/haud dubiũ quia nec auferre quid possum⁹. Nitet auro/vel argento/vel lapidibus ꝑciosis. Hiere. lj. a. Calix aureus babylonis in manu dñi inebrians omnẽ terrã. Aurũ sapiẽtia: babylon cõfusio. Hęc est sapiẽs confusio adducens gratiã ⁊ gloriã: Eccli. iiij. c. Lętificat. Roma. v. a. Gloriamur in tribulatiõibus. ij. Corꝓ. vij. a. Supabundo gaudio in omni tribulatiõe vestra. Sedat sitim pecunię/libidinis ⁊ excellentię. Eccli. xj. d. Malicia horę facit obliuionem luxurię maxime. Eccs. x. a. Curatio cessare faciet peccata maxima. Lauitaḿ: id frequẽter lauaḿ ⁊ refrigeraḿ. Hiere. vj. d. Inuenietis refrigeriũ animab⁹ vestris. Non dicit corporibus. ij. Corinth. j. a. Consolaḿ nos in omni tribulatione nostra. Inebriat. Esa. lj. g. Audi hęc paupcula ⁊ ebria nõ a vino. Esa. xxix. Inebriami nõ vino. Ornat. Exo. xxxvij. c. Tres cyphi ĩ nucis modũ ꝑ calamos singulos speruleqꝫ sil' ⁊ lilia. Item ornat mensã. Exo. xxv. c. Cyathos in qb⁹ offerẽda sũt libamina. Iste ergo k Calix/fuit/in manu dñi vini meri: qꝛ erat cõprehẽsor. o Plen⁹ mixto: qꝛ viator: ⁊ dolores nꝛos ipse portauit: Esa. liij. b. Vel/Vini meri: q̃ntũ ad rationẽ/q̃ in eo ꝓpꝛ passionẽ turbata nõ fuit. Plen⁹ mixto: quãtũ ad sẽsualitatẽ/q̃ turbata fuit. p Et inclinauit ex hoc in hoc: qꝛ cõprehẽsio fuit solatiũ viatori/⁊ rõ ꝓtinuit sensualitatẽ. q Aerũtũ fęx ei⁹ nõ ẽ exinanita. i. passio ⁊ morꝫ ei⁹ nõ fuit inanis: ꝫ multũ vtilis: Quia r Bibẽt/ex eo/oẽs pctores terrę. i. per mortem eius rediment. Terrę: nõ gehẽnę. i. de christi passiõe/nõ dęmones/nõ dãnati bibẽt.

Vide in allo latere

Ps. 22.

Eruditionis/sacra scriptura: de quo Ps. Et calix meus inebrians q̃ ꝑclarus est.
Benedictionis/eucharistia: de quo. j. Corꝓ. x. d. Calix/ bñdictiõis cui bñdicimus: nõne cõmunicatio sanguinis christi est:
Passiõis/mortis angustia. Matth. xxvj. d. Pater si fieri põt trãseat a me calix iste.
Ps. 115. Calix
Laboris ⁊ doloris/pęnitẽtia: de quo Ps. Calicẽ salutaris accipiã. i. pęnitentiã faciã.
Iudiciarię ptãt/: ꝺ q̃ dr̃ h: Quia calix ĩ mãu dñi.
Wundanę voluptatis. Hiere. lj. a. Calix aureⁿ babylonis ĩ manu dñi inebriãs omnẽ terrã de vino eius.
Materialis. Prouer. xxiij. d. Cui suffossio oculorũ: nõne his q̃ cõmorant in vino ⁊ studẽt calicib⁹ epotãdis:

a Ego autẽ. q. d. damnabunḿ peccatores: Ego autẽ/dicit ꝓpheta vel iust⁹/nõ sic: Sed b Annũciabo/laudes dei.

Mõ eiũ dicit quid: qꝛ ineffabile est. c In seculũ. i. in ęternũ. Ps. Misericordias dñi ĩ ętnũ cãtabo. Nec sine gaudio hoc faciã: Quia d Cantabo deo iacob: nõ esau. q. d. in lęticia laudabo deũ: qui simplices saluauit ⁊ liberauit/de manu esau. i. tyrannoꝫ ⁊ peccatoꝫ terrę. Malach. j. a. Nõne frater erat esau iacob dicit dñs: et dilexi iacob: esau autẽ odio habui: Huic q̃/cãtabo/canticũ agni: de q̃ Apocꝓ. xv. b. Cantãtes canticũ agni/dicentes: magna ⁊ mirabilia opera tua dñe deⁿ omipotens ⁊c. Deo iacob: vt. s. Vel/deo/duci/iacob: q̃ de iacob fecit israḿ. i. de luctatore ĩ via/videntẽ deũ ĩ patria. j. Job. iij. a. Videbimⁿ eũ sicuti ẽ. Vel ĩ ꝑsona christi legiḿ. a Ego aũt/dicit christ⁹: b Annũciabo. Luc. iiij. c. Euãgelizare pauperib⁹ misit me. Matth. xj. a. Pauperes euãgelizaṇ. c In seculũ. Matth. xxvj. a. Prędicabitur euãgeliũ ꝫ ĩ toto mũdo. d Cãtabo. Matth. xj. b. Cecinimⁿ vob ⁊ nõ saltastꝭ. e Deo/et/iacob. Hiero⁹. Mihi ⁊ meis canetis si aures surdę st cęteroꝫ. f Et oia cornua pctõꝫ cõfringã/dicit christ⁹. g Et exaltabũt cornua iusti. Hoc vtrũqꝫ fiet in iudicio: cuꝫ supbia supboꝫ humiliabiḿ: et hũilitas pauperũ exaltabiḿ. Hoc ẽ qõ sup dixerat: Hũc hũiliat: ⁊ hunc exaltat. Cornua peccatoꝫ/sunt corpus ⁊ aia: quib⁹ hic impugnãt deũ: q̃ tũc cõfringeṇ/q̃si induent sicut diploide confusione sua. Et tunc exaltabuntur cornua iusti. s. corꝓ ⁊ anima iusti: q̃si duplici stola induent. Vel vt oia/ distribuat inḿ tria. Tria st cornua pctõꝫ. s. potẽtia sęcularis vel ecclĩastica/q̃tũ ad malos ꝑlatos: abundãtia tpalis: et sapiẽtia mũdi. His trib⁹ cornib⁹ ventilãt pauperes/tyrãni et mali ꝑlati. Ecęch. xxxiij. e. Cornib⁹ vẽis ventilabatis firma pecora. Sed tunc ꝓfringeṇ: qꝛ in seruitutẽ ꝓpetuã redigent. Mendicabũt etiã/guttã aq̃ nõ inuenietes: Et eoꝫ sapiẽtia ĩfatuabiḿ. De primo: Hiere. xvj. c. Seruietis ibi dijs alienis die ac nocte qui nõ dabũt vobis requiẽ. Et. j. Regꝓ. xxvij. d. dicit achis. i. diabolus: Multa mala opatus est ꝗ ꝓ̃ suũ israḿ: erit igiḿ seru⁹ sẽpitern⁹. De secũdo: Luc. xvj. f. Mitte laçaꝫ vt intingat extremũ digiti sui in aquã vt refrigeret linguã meã. De tertio: Abdie. c. Nũqd non in die illa dicit domin⁹ perdã sapiẽtes de idumęa: ⁊ prudentiã de mõte esau: hoc est de mũdo. Cornua autẽ iusti quę exaltabunḿ possunt dici virtutes: quib⁹ diabolũ ⁊ mundũ ⁊ carnẽ ventilãt: quę tũc remunerabunḿ ⁊ dicet ei: Euge serue bone ⁊ fidelis: qꝛ sup pauca fuisti fidelis/sup multa te cõstituã: intra in gaudiũ domini tui: Matth. xxv. b.

Ps. 88.

Ps. 108.

Expositio Ps. LXXV.

Notus in iudęa deus. Titulus. In finẽ in carminibus canticũ ad assyrios psalm⁹ asaph. In ꝓcedẽti psalmo dixerat: Cãtabo deo iacob. Sed multa sũt genera cantuũ: ideo in hoc titulo exprimit q̃ cõtra assyrios: id est contra iudęos allegorice: ⁊ ꝓtra superbos moraliter. Item in ꝓcedentibus duobus psalmis ęgit de repulsione iudęorũ ⁊ synagogę: ⁊ de ędificatione ecclesię ꝑ apostolos: Sed posset aliquis dicere: quomõ sunt repulsi/cum adhuc nomina habeant gloriosa. s. israel ⁊ hierusalẽ: Ideo ostẽdit hic q̃ translata sunt ista ad gentes: Et hoc est quod dicit in titulo. Psalmus iste ẽ asaph: id est fidelũ: qui tendũt in finẽ/christũ. Psalmus/dico/in carminib⁹: id est laudibus dei/ ad quas monet. Et est canticũ: quia de mentis exultatione ꝑ ęternis agit. Et est ad assyrios: id est cõtra iudęos: qui cõtra deũ se erigunt/suam volentes statuere iusticiam: Assyrij enim dirigentes interpretant. Intẽtio ergo ꝓphetę in hoc psalmo est cõfutare iudęos et monere deuotos fideles ad laudem. Modus. Tripertitus est psalm⁹. Primo frãgit gloriã iudęoꝫ. Secũdo ostẽdit christi virtutẽ et opationẽ: qꝛ sez illuminat/saluat/iudicat: ibi: Illuminãs. Tertio admonet iã deuotos reddere vota: ibi: Qm̃ cogitatio. Ad cõfutandũ ergo iudęos illud in quo gloriant assumit vt fortⁿ cõfutent: quãdo id quod sibi putant esse ad gloriam ostendit

Ro. 10. a.

Partitio psalmi

 esse ad cõfusionẽ

esse ad confusionē.s.q̃ iudei dicunt:sed tm̃ non sunt veri iudei.
Allegorice Dicit g̃ a Not⁹ i iudea de⁹.q.d.de hoc gloriant iudei q̃ not⁹ ē de⁹ i iudea. Et b In isrl magnū nomē ei⁹. Et verū est b/q̃ not⁹ in iudea de⁹.i.inter eos qui deū ꝓfitent:et in isrl.i.in eis q̃ eū vident p fidē:est magnū nomē ei⁹:vñ ab eo dicunt christiani. Sed nō ē not⁹ de⁹ eis q̃ tm̃ noīe ⁊ non re
De imu.ec. c.2.li.6. dicunt iudei:q̃ eū negauerūt esse suū regē/
Al. †fialem ⁊ cesarē cōfessi sunt/dicētes: Nō habem⁹ regē nisi cesarē: Joh.xix.c. Et q̃ b non possit de illis dici: Not⁹ in iudea de⁹:patet p illud qd̃ dñs dicit/Esa.j.a. Cognouit bos possessorē suū ⁊ asin⁹ p̃sepe;dñi sui:isrl aūt me nō coguit. Vñ necesse ē q̃ intelligat tm̃ d̃ veris iudeis.i.de christianis q̃
Al. †gestu ꝓfitent deū corde/ore/ope/⁊ etiā †gustu.Sūt em̃ q̃dā q̃ ꝓfitēt ore se nosse deū:factis aūt negār:Titū.j.d. Quidā habitu solū.ij.Timoth.iij.a.Speciē q̃dē pietatis habētes:virtutē aūt ei⁹
Al. †gestu abnegātes. Quidā etiā ꝓfitent corde:sz nō †gustu.Cōtra qd̃ dicit apls Ro.xij.a.Nolite cōformari huic seculo.Sicut em̃ ad hoc q̃ denarius sit receptibilis/oportet q̃ habeat debitā materiā ⁊ formā: Ita in vero christiano debēt cōcurrere interior sanctitas/⁊ exterioza signa sanctitatis. In iudea/tm̃/notus ē de⁹/siue christ⁹ p auditū:qz Ro.iij.a.Credita sūt illis eloqa dei. Nō autē p visum vel aliū sensū: Vñ dixit ad moysen/Exo.xxxiij.d. Videb posterioza mea:faciē aūt meā videre nō poteris. Per posterioza aūt null⁹ cogscit. Fideles vero cognoscūt eū omi sensu: qz videt eū/audiūt/tangūt/ gustāt/et odorāt. Luc.x.d. Beati oculi q̃ videt q̃ vos videts.j. Joh.j.a. Qd̃ fuit ab initio/qd̃ audiuim⁹/qd̃ vidim⁹ oculis nr̃is/qd̃ p/spexim⁹ ⁊ man⁹ nr̃e ꝓtrectauerūt de vbo vite ⁊c. Et tales ipsū magnificāt. Vñ addit: In isrl.i.in eccl̃ia videte eū p fidē:magnū nomē ei⁹: Qui em̃ eū p visū cogscūt/recte possūt ipsū magnificare. c Et fact⁹ ē in pace loc⁹ ei⁹. Alia lra hz/sale. Sed hec magis ꝓfundit iudeos:q̃ dicit: in pace.q.d.nō tm̃ i hierlm materiali:sz vbicūq̃ ē significatū ei⁹.s.visio pacis. e Et habitatio ei⁹ i sion.i.in eccl̃ia/q̃ ipsū ꝓtēplat p fidē. Matth.xviij.c. Ubi sūt duo vel tres cōgregati in noīe meo/ibi sū i medio eor.Cōgregati:dicit/Ecce pax ⁊ cōcordia. In noīe meo/Ecce fidei ꝓtēplatio. Ibi sū/Ecce loc⁹ ⁊ habitatio. g Ibi.s.i loco vbi habitant. h Cōfregit potētias.i.illa p q̃ diabol⁹ in hoīe accepit potestatē.s.peccata. Et subdiuidit: i Arcū/dolositatis ⁊ deceptiōis. k Scutū/excusatiōis ⁊ defensiōis. l Gladiū/dissensiōis vel apte ipugnatiōis. m
Aliter Et bellū/oīmodē ꝓtradictiōis vl rebelliōis. Vel sic: c Fact⁹ ē i pace.i.ad pacē reformādā inter deū ⁊ hoīem: d Loc⁹
De⁹ in q̃drupli/ci loco voluit cōprehendi eius/quadruplex:i quo ipse q̃ erat loco incircūscriptibilis voluit cōprehendi: videlicet vterus beate virginis/p̃sepiū/crux/sepulchrū. In his em̃ locis collocat⁹/pacē nostrā fecit. Vñ cū angel⁹ nūciasset pastoribus eū de p̃mo loco in secūdū reclinatū:
Luc.2.b. scz de vtero in p̃sepiū/ facta est cū eo multitudo celestis exercitus dicentiū:Gloria i altissimis deo/⁊ in terra pax hoīb⁹ ⁊c. ij. Cor.v.d. Omia ex deo q̃ recōciliauit nos sibi p christū. e Et habitatio ei⁹/q̃ i his loc. hitauit: f In sion.i.in ꝓfirmatiōe speculatiōis fidei. g Ibi.i.i loc. ill:⁊ p̃cipue i cruce: h Cōfregit potētias/dēmonū: vel ipsos dēmōes q̃ dicūt potestates.Eph.vj.b. Nō est nobis colluctatio aduersus carnē ⁊ sanguinē:sz aduersus p̃ncipes ⁊ potestates ⁊c. Bern. Debellauit aereas potestates:nō manu armata: sz cruci affixa:nō equo residēs/sz in cruce pendēs. i Arcū/scutū/gladiū ⁊ bellū.i.omnē modū temptatiōis eor confregit ⁊ debilitauit: vm̃ qd̃ dr̃ Luc.xj.c. Si aūt fortior illo supueniēs/vicerit eū:
Aliter vniuersa arma ei⁹ auferet. Vl sic a p̃ncipio. a Not⁹ i iudea ad litterā:deus.i.christ⁹:qz vm̃ qd̃ hō ibi cognitus ē ab omnibus:⁊ vm̃ qd̃ de⁹ ab apl̃is ⁊ discipulis. Baruch.iij.d. Post hec in terris visus est ⁊ cū homib⁹ cōuersat⁹ est. b In isrl magnū nomē ei⁹:qz magna fama eius p miracula q̃ faciebat diuulgabat vbiq̃: Matth.ix.d. Illi aūt exeūtes diffamauerūt eū in tota terra illa. c Et factus est i pace locus

eius:⁊ habitatio eius/q̃ est/in sion:supple fuit i pace:qz maxima pax fuit in tra qm̃ christ⁹ venit. Vñ. Esa.ij.b.dr̃:Cōflabūt gladios suos in vomeres/⁊ lanceas suas i falces: Nō leuabit gens ꝓtra gentē gladiū:nō exercebunt vltra ad p̃liū. Hoc est qd̃ aptius subiūgit: g Ibi.s.in iudea:⁊ etiā p totū mundū. h Cōfregit potētias.i. coāda potentiū cohibuit vt null⁹ ꝓtra alterū insurgeret. Et ꝓfregit i Arcū/scutū/gladiū et bellū.i.omne
Al. †fortitudines Al. †comua gen⁹ armorū ⁊ cōgressionis. a Moraliter: a Not⁹ in
Moraliter Quartuor debēt esse in hoīe iudea de⁹. Hic ponit q̃tuor q̃ debēt esse in hoīe:scz iudea/israel/pax/sion.s.ꝓfessio pctōr:satisfactio operū:pax ad ꝓximū:cōtēplatio ad deū. Judea em̃ interp̃tat cōfessio. In hac recogscit de⁹ q̃ ante i statu pcti ignorabat:⁊ de⁹ eos cogscit: ⁊ se eis notū ⁊ familiare ostendit/q̃ ante se extraneū pctōrib⁹ exhibebat. In cui⁹ signū forsitā etiā ꝓditori iude osculū voluit dare:q̃nto magis recipiet ad osculū iudā reuertētē/si iudā tradentē nō repulit. Vñ Luc.xv.d.dicit:q̃ cū fili⁹ ꝓdig⁹ p/ponēs cōfiteri ⁊ dicere: Peccaui ⁊c.cū adhuc lōge esset/vidit illū pat ei⁹:⁊ misericordia mot⁹ ē:⁊ occurrēs cecidit sup collū ei⁹ ⁊ osculat⁹ est eū. Vere g̃/notus in iudea deus. Aliqñ aūt not⁹ est aliq̃s:⁊ tamē nō est magni nois:Et qñq̃ cōfitet hō peccata ⁊ pēnitentiam satisfactoriā negligit agere: Unde post iudeā necessariū est sequi isrl/q̃ interp̃tat fortis directus dei. Hec est satisfactio:q̃ debet fortiter opari/non p terrenis laudib⁹ vl lucris:sed debet dirigi ad deū placandū ⁊ ꝓmerēdū. b In/isto/isrl magnū/est/nomē ei⁹:qz ipsa opa laudāt deū. Matth.v.b. Videāt opa vra bona ⁊ glorificēt patrē vestrū q̃ in celis est. Opera aūt quātacūq̃ placere deo nō possunt in homie qui pacē nō habet ad ꝓximū. Vñ Matth. v.d.dicit dñs: Si offers mun⁹ tuū ad altare:⁊ ibi recordatus fueris:qz frater tu⁹ habet aliq̃d aduersus te:relinque ibi mun⁹ tuū ante altare:⁊ vade p̃us recōciliari fratri tuo:⁊ tūc veniēs offeres munus tuū. Unde bene adiungit: c Et fact⁹ est in pace locus eius.q.d.habeas pacē cum omnib⁹:⁊ tūc dabis in te locū deo:qd̃ plus est q̃ ꝓmissa. Multi em̃ sunt noti ⁊ nominati in aliquib⁹ villis vel pagis /vbi nullū ꝓximū locum habent:sed vbi est pax/ibi habet deus locū. Unde.ij. Corinth.xiij.d. Pacē habete/⁊ deus pacis ⁊ dilectiōis erit vobiscū. Ecce q̃ a loco suo q̃ est pax cognominat de⁹ pacis: sicut dauid bethleemites:⁊ hmōi. Isti autē diuites multa habēt loca in quib⁹ nō habitāt. Vñ si tu vis q̃ de⁹ habitet in te/cōtemplare celestia:⁊ cōtēplans eadē celestia desidera: qz se/quit e Et habitatio ei⁹ in sion.i.in cōtemplationib⁹. Pax em̃ necessaria est actiuis:ne in actib⁹ suis turbēt,primos vel seipsos:vm̃ qd̃ dicit Augustin⁹: In omnib⁹ motibus vris nihil fiat qd̃ cuiusq̃ offēdat aspectū. Et si pacē habeāt possūt defacili cōtemplari:aliter nō. In aqua em̃ turbata nō resultat imago:nec turbatus oculus clare videre pōt. g Ibi.s.in sion. h Cōfregit/dñs/potētias/diaboli. i Arcū/videlicet:scutū/gladiū ⁊ bellū. Per hec q̃tuor itelligere possum⁹ delectationē/ꝓsensū/actū/⁊ ꝓsuetudinē peccādi. Per arcū/q̃ ex ip̃rouiso ferit/intelligit subita delectatio q̃ mentē ex inspato penetrat. Per scutū/ mala voluntas.s.ꝓsensus. Sic em̃ bona volūtas dr̃ scutū ꝗ diabolū (Vñ in Ps. Dñe vt scuto bone volūtis tue coronasti nos) ita mala volūtas q̃ ꝓsensū importat est scutū ꝗ deū. Vñ Sap.j.a. In maliuola aiaz nō introibit sapia dei. Per gladiū/intelligit act⁹ pcti q̃ se q̃sq̃ inter̃fic:⁊ plerūq̃ alios. Ecci.xxj.a. Quasi rhōphea bis acuta oīs iniqtas. Per bellū/significat ꝓsuetudo q̃ de⁹ ꝓtinue ipugnat. Hec ꝓfrigit de⁹:ibi.s.i sion.i.i fide ⁊ cōtēplatōe ēt̃nor siue p̃mior siue tormētor. De p̃mijs/Heb.xj.e. Fide moyses grādis fact⁹ negauit se ē filiū filie pharaonis/magis eligēs affligi cū ꝑplo dei q̃ ꝑ talis peccati hīe iocūditatē:maiores diuitias estimās thesauro egyptior impropertū christi:aspiciebat em̃ i remunerationē. De tormētis dicit Greg⁹. Si ad q̃s descēdūt impij pēnas cōsiderarēt: puto gressus reflecterēt.i.
a peccato cessarēt

Ps. 5.

1. Reg. 16.

Allegorice

a peccato cessarēt ⁊ ad pēnitentiā redirent. a ¶Illuminās tu tē. Secūda pars: vbi ostēdit q̃ dē illuminat fideles: sed iudeus ifidelis dormit nec illumiat: Iudicat ⁊ saluat fideles: sed infidelis iudeus pit. Dixit ꝯ supra q̃ cōfregit potētias adversas: Nec hoc solū fecisti dñe: sed tu nō alī es: illuminās corda fidelium o christe: qui illuminas omnem hominē venientē ī hūc mūdū: Iob. j. a. Tu es ēm lumē ad revelationē gētiū: Luc. ij. c. b ¶Mirabiliter p miracula. c ¶A mōtib̄ .i. p mōtes. s. apl'os. d Eternis. i. fortib̄ ⁊ indeficientib̄ ī tribulatiōe. Ab his mōtib̄ illumiauit dñs mūdū. Unde dixit eis: Matth. v. b. Vos estis lux mundi. ¶Mirabiliter multis modis. Primo: quia mirū est q̃ fidei consonat humanus intellectus. Unde beat̄ Bernā. Tria mirabilia fecit dē: q̃ dē hō: q̃ mater ḋgo: q̃ cor hois fidele. Secūdo mirabilit: qz simplices illuminauit: ⁊ sapientes cęci remanserunt. Matth. xi. d. Abscōdisti hęc a sapiētib̄ ⁊ reuelasti ea puulis. j. Cor. j. d. Nō multos sapiētes. Tertio: qz ad simplicia ⁊ pauca ḋba multi cōuertebant. Unde Act. ij. g. dr̄ q̃ ad p̄dicationē petri cōuersi sunt tria milia in vna die. Et sermonē petri ponit ibi beatus lucas: qui satis breuib̄ ⁊ simplicib̄ verbis ē cōpositus. Quarto mirabilit: qz miracula faciebāt / ⁊ opa / ⁊ vitā mirandā ostēdebāt. Unde ḋo bonoꝝ oculi illumiati sunt: oculi malorꝝ turbati fuerūt. Unde addit: e ¶Turbati sūt / ex hac illumiatiōe: f ¶Oēs insipiētes corde. s. iudęi. Unde Matth. ij. a. dr̄ q̃ nato dño audiēs herodes rex / turbat̄ ē ⁊ oīs hierosolyma cū illo. Sed nō potuerūt ei nocere / licz attēptarent: Unde sequit: g ¶Dormierūt somnū suū. i. mortui sū: sm qd̄ dr̄ Matth. ij. d. Mortui sū q̃ q̃rebāt aiaz pueri. h ¶Et nihil inuenerūt ipsi / i ¶Oēs / q̃ erāt / viri diuitiarꝝ: supple amatores ⁊ possessores: k ¶In manib̄ suis: qz ēm diuitias q̃s habebant diligebāt: ⁊ amatas ꝓdere timebāt. Ideo ne amitterēt locū et gentē / in christi mortē machinati sunt. Sed ꝓpter hoc mlti ex ipsis dormierūt somnū mortis / a romanis interfecti. Et illi q̃ nō fuerūt interfecti: sed in captiuitatē ducti: tñ qñ mortui sunt nihil inuenerūt in manib̄ suis p̄ter peccatū qd̄ cōmiserant: qd̄ bñ / nihil / dr̄. Vel dormitionē vocat eorꝝ voluptatē q̃ in terra ꝓmissiōis quiescebāt: sed ꝓpter christi iniuriā dormierūt somnū. i. pfectus ⁊ finit̄ ē somn̄ ille: qz romani euigilauerūt eos. Et nihil inuenerūt oēs viri diuitiarꝝ in manib̄ suis: qz illi eis oīa abstulerūt: ⁊ amiserūt locum ⁊ gentē. Unde sequit: l ¶Ab increpatiōe tua. i. ꝓt̄ increpationē tuā q̃ increpat̄ es ab eis. m ¶O dē iacob: dormitauerūt q̃ ascēderūt equos. i. illi q̃ resistere voluerūt romanis / ceciderūt ⁊ victi sū: sicut hō q̃ dormitat sup equū / cito cadit ⁊ vincit̄ si ē q̃ psequat. De hac increpatione dicit ipse in Esa. l. c. Faciē meā nō auerti ab increpantib̄ ⁊ cōspuētibus in me. Vel in bono pōt legi: l ¶Ab increpatiōe tua: qz p̄dicātibus apl'is / spūsanct̄ arguit mūdum de peccato: Iob. xvj. b. n ¶Dormitauerūt. i. cadere se ꝓmiserūt victi somno cōtemplatiōis. o ¶Qui ascēderunt equos: id est q̃ tibi ꝓus contrarij rebellabāt: Sicut paulus quem cum dominus increpasset: Act. ix. a. cecidit. Unde dicitur ibi: Circūfulsit eum lux de cęlo: et cadens in terram / audiuit vocē

Moraliter

Moraliter: a ¶Illuminās tu mirabiliter a mōtib̄ ęternis. Mōtes ęterni sūt duo testamēta: q̃ montes dicunt altissimi: qz nullī pōt ad sūmā eorꝝ cognitionē ascēdere. Unde Ps. Mirabilis facta ē scia tua tē. Ęterni dicunt: sm qd̄ dñs dic̄ Luc. xvj. f. Cęlū ⁊ ęra trāsibūt: verba aūt mea nō trāsiēt. De istis mōtib̄ Zach. vj. a. Ecce q̃ttuor q̃drigę egredientes ō medio duorꝝ mōtiū: ⁊ mōtes ęrei. i. q̃ttuor euāgelia de medio duorꝝ testamētorꝝ: q̃ sunt mōtes ęrei ꝓpter durationē ⁊ tinnitū. Ab his ꝯ mōtib̄ / illuminās tu / ꝓprie: nō hō / sic̄ in alijs scientijs: qz istā sciaz nō potest hō scire ita q̃ illumiet / nisi deo ipso illuminātē. Luc. vlt. g. Aperuit illis sensum vt intelligerēt scp̄turas. Et hē mirabilit: qz inde mirāt̄ plī. Mec tm̄ mirāt̄ ſz turbāt̄. Unde addit: e ¶Turbati sūt oēs insipiētes corde.

Ps. 138.

Insipiētes corde / st̄ plī: q̃ ō sua plīa glīant̄. Et hos excęcat sua p̄sūptio / ne ḋitatē sacrę scię itelligāt. Unde Ro. j. c. Euanuerūt in cogitatiōib̄ suis: ⁊ obscuratū est insipiēs cor eorꝝ: dicētes ēm se sapiētes ē: stulti facti sūt. Mi turbant̄ in theologia: dū nitūt̄ sub regl'is art̄ suę coartare ḋba dei: velut si rēptet q̃s includere totū mare in chirotheca sua. Unde ō eisdē bñ sequit̄ g ¶Dormierūt somnū suū / vacādo studio. h ¶Et nihil inuenerunt oēs viri diuitiarꝝ. i. sęcularīū scīarꝝ. k

a b c d e f g h i k l m n o

Illūminans tu mirābiliter a mōntib̄ ęterns: †turbati sūt oēs isipiētes corde. ¶Dormierūt somnū suū: ⁊ nihil inuerūt oēs viri diuitiarꝝ ī manibus suis. Ab increpatiōe tua deus iacob: dormitauerūt qui ascenderūt equos.

Alt. †oēs

¶In manib̄ suis. i. nihil vel parꝝ potuerūt hāe de illa sacra scia. Vel: nihil inuenerūt ī manib̄ suis: nihil opis. s. ⁊ p hoc parꝝ scię: qz p opationē melī̄ itelligit q̃ p auditionē. Ps. A mādat̄ tuis intellexi. Eccli. vlt. c. Colluctata ē cū sapia aia mea: ⁊ in faciēdo illā cōfirmat̄ sū. Vel de futuro pōt legi: a ¶Illuminās tu mirabilit: post noctē hui̇̄ vitę. c ¶A mōtib̄ ęternis. i. a reb̄ magnis ⁊ indeficiētib̄: q̃ post hāc vitā videbūt̄. Tūc ēm cog̃scēt̄ ista trāsitoria ⁊ modica nihil fuisse. Et tūc q̃ hęc amplexati sū: ⁊ illa neglexerūt se stultos reputabūt. Unde addit: e ¶Turbati sūt. i. turbabūt̄: tūc f ¶Oēs isipiētes corde: cui. s. illa ḋa ⁊ ęna sapiebāt. Et de eorꝝ turbatiōe: Sap. v. a. Uidētes turbabūt̄ timore horribili. Et q̃re turbabunt̄ / manifestī̄ apit / dicēs: g ¶Dormierūt somnū suū. s. mortis. h ¶Et nihil inuenerūt oēs viri diuitiarꝝ ī manib̄ suis. Viri diuitiarꝝ dicūt̄ / q̃ ita diuitij adhęrēt: sic vxori: q̃si celebratū esset mr̄imoniū int̄ eos ⁊ diuitias. Mi cū post mortē euigilāt / nihil inueniūt ī manib̄ suis. Unde qd̄ pī̄ habuerāt / pcipiēt sōniū fuisse: ⁊ nō veras diuitias. Iob. xxvij. d. Diues cū dormierit / nihil secū auferet. Mec mirū si nihil ī ueniūt: qz nihil thesauriçauerūt ī cęlo: verūtū ī inferno habēt thesaurꝝ quē bñ inueniūt̄. Sz ille ē irę. Ro. ij. a. Thesauriças tibi irā. Pozro paupes cū dormierit / multū iueniēt. Ps. Cū dederit dilectis suis somnū / ecce hęreditas dñi. q. d. p̄sto est eis hęreditas dñi / filij mercēs. i. negociatio christi: quē ipi emerūt / oīa p ipso ꝓtēnētes. Phil. iij. b. Oīa detrimētū feci ⁊ arbitroꝝ vt stercora vt christū lucrifaciā. Deberem̄ ꝯ eē nō viri diuitiarꝝ: sz viri pauptatis: vt pauptatē q̃si spōsā nob insepabilit̄ assumerem̄. Sz mlti habēt eā vt pcubinā: Mlti etiā dāt ei libellū repudij: ⁊ cū diuitijs tūgūt mr̄imoniū. Sz isti nō habebūt hęreditatē pauptat̄. s. regnū cęlorꝝ. Męc ē ruth moabit̄ vxor maalon. i. christi: q̃ mortuo / ei̇̄ vxorē debem̄ accipe. s. pauptatē / vt ei filios suscitemus: qd̄ si nolum̄ facere / hęreditatē cęlestē q̃ christi est ⁊ vxoris suę. s. pauptatis vēdicare nō possum̄. Sz qz sūt aliq̃ boni diuites: q̃ nō oīno diuitijs adhęrēt: sz plerūq̃ ad deū erigūt̄: Unde addit: l ¶Ab increpatiōe tua dē iacob dormitauerūt q̃ ascēderūt eq̃s. q. d. O dē iacob. s. lucrātīū ī actiōe bona: nō dormiētīū ī pigritia vel in pctō: tu increpasti diuites p p̄dicatiōes / p ęgritudines. Et p hāc increpationē aliquātulū excitasti eos: vt nō oīno dormirēt: sz interdū ad te respirātes potī̄ dormitarēt. De hac increpatiōe: Iob. xxxiij. c. Increpat p dolorē in lectulo: et oīa ossa eī̄ marcescere facit. Et. v. c. Increpationē dñi ne reprobes. Isti ꝯ licz p increpationē dñi excitēt̄: nō tñ penit̄ vigilāt / sz dormitāt. In q̃ notat̄ piculū diuitiarꝝ: q̃ hoiez nō sinūt pfecte vigilare ad deū: sed frequēt̄ eū secū dormitare faciūt p diuersas occupatiōes ⁊ curas. O ino etiā dormiūt nisi ascēdāt eq̃s. i. nisi sibi diuitias sbijciāt. Unde dicebat Poeta: Et mihi res nō me reb̄ sbmittere conor. In h̄ ꝯ psalmo notāda est triplex dormitio. Prima ē bona pacificorꝝ: ibi: In pace factū ē locus eī̄. Ps. In pace ī idipsū dormiā ⁊ requescā. Secda ē diuitū: ibi: Dormierūt somnū suū tē. Tertia ē militū: ibi: Dormitauerūt q̃ ascēderūt eq̃s. Sz piculū etiā ē dormire sup equū: qz cito cadit hō ⁊ dure: ⁊ portat̄ q̃ vult eqū. O ino ꝯ eēt vigilādū eq̃tātib̄. Triplicē aūt equū dz hō ascēdere i. sibi sbmittere. s. carnē / possessionē / ꝓlationē. Primū ascēdit cast̄. Secm̄ larḡ. Tertiū hūilī. Sz eꝛrio: eq̃ ascēdūt hoies q̃ caro dñat̄ p libidinē: pecunia p auaritiā: ꝓlatio p ambitōz vel inanē glīā. Unde autē vigilaret q̃ bñ aduerteret: qd̄ sequit:

Ps. 118.

Aliter

Ps. 126.

Ruth. i.

Horaci̇̄ li. i. epistolarū

Triplex dormitio

Ps. 4.

Triplicē equū debet homo ascendere

* Tu terribilis es

audiuit vocē de cęlo dicentē sibi: Saule saule q̄d me pseque/ris. Et ille tremēs ac stupens dixit: Dñe q̄d me vis facere: Et Act.ij.f.petro increpāte eos ⁊ p̄dicante: cōpuncti sunt corde: ⁊ dixerūt ad petrū ⁊ ad reliquos aplos: Quid faciem⁹ viri fra/tres: Nec mirū si ceciderūt: quia a Tu terribilis es: id est potēs ⁊ timēdus ⁊ magnę maiestatis. Ps.

Ps.46. Dñs excelsus ⁊ terribilis rex magn⁹ sup oēm terrā. Et ideo potuisti facere vt romani i/surgerēt: ⁊ vt iudęi succūberēt. Quia ex q̄ talis es: b Et quis resistet tibi. i. ꝯibit volūtati tuę: q.d. nuli⁹: Hester.xiij. c. Nō est qui possit tuę resistere volūtati. c Ex tūc ira tua. i. pęna īcępit: q̄ eis in cępit tūc/ ⁊ nūq̄ termiabit eis q̄ in cęcita/te pmāserūt. d De celo/ad qd ascēde/ras. e Auditū fecisti/in ira: f Iu/diciū. q.d. tu q̄ es in cęlo/ostendisti in ira q̄d de iudęis decreueras facere. s. q̄ p ro/manos destruerenk. Et ex b g Terra. i. habitātes in terra iudęę: Tremuit: Et p̄ timore/ h Quie/uit. i. cessauit ab omī ope. Vel/quieuit. i. nō restitit inimicis. Nec mirū: qz deus ibi opabat ⁊ mittebat aduersarios ꝯ eos. Vñ addit: k Cū exurgeret. i. hoc factū est/cū exurge/ret i iudicio de⁹. i. cōtra eos insurgere romanos faceret suo iusto iudicio: qz ꝯ suū creatorem ⁊ saluatorē insurrexerāt. Ps.

Ps.26. Insurrexerūt ī me testes iniqui. Vel/in iudicio. i. vt iudica/ret mala q̄ ipsi iudęi faciebāt christianis fidelib⁹. Unde addit: m At saluos faceret/a psecutiōe iudęor. n Oēs mā/suetos terrę. i. eos q̄ in terra manu dei se submiserūt p fidē ⁊ obedientiā mādator euāgelij.

Moraliter * a Tu terribilis es/futur⁹ iudex. Eccl.xliij.d. Terribi/lis dñs ⁊ magn⁹ vehemēter: ⁊ mirabilis potētia ipsi⁹. Heb.x. e. Terribilis ē quędā expectatio iudicij: ⁊ ignis emulatio quę cōsūptura est aduersarios. b Et q̄s resistet tibi: Null⁹: qz tu es potētissim⁹. Job.ix.b. Deus cui⁹ irę resistere nemo pōt. Et eodē.a. Quis restitit ei ⁊ pacē habuit: Et dic: Quis resi/stet/ī futuro: qz ī pñti videk sibi resisti: Et p̄lati ⁊ clerici debēt ei⁹ irę resistere ⁊ placare eū p ꝓplo. Hiere.l.g. Quis ē iste pa/stor q̄ resistat vultui meo: Eccl.xxij.g. Quęsiui ꝯ eis virū q̄ inꝓponeret sepē: ⁊ staret oppositus ꝯ me p ꝓra ne dissiparē eā: ⁊ nō inueni: ⁊ effudi sup eos īdignationē meā. Esa.lxiiij.c. Nō est q̄ inuocet nomē tuū q̄ cōsurgat ⁊ teneat te. c Ex tūc. i. a

Ps.20. die iudicij ⁊ antea apparebit: ira tua/sup reprobos. Ps. Dñs in ira sua conturbabit eos: ⁊ deuorabit eos ignis. Apocl.vj. d. Tūc dicēt montib⁹ ⁊ petris: cadite sup nos ⁊ abscōdite nos a facie sedētis sup thronū/ ⁊ ab ira agni: qm̄ venit dies magn⁹

Ps.6.et.37. irę impior: ⁊ q̄s poterit stare: ꝯ. Dñe ne in furore tuo. Et quō apparebit/subiūgit: d De cęlo auditū fecisti iudiciū. i. facies: qm̄ sonāte tuba angelica dicek: Surgite mortui/venite ad iudiciū. j. Thessal.iiij.d. Ipse dñs in iussu ⁊ ī voce archan/geli ⁊ in tuba dei descēdet de cęlo: ⁊ mortui q̄ in christo sūt re/surgent p̄mi. j. Corl.xv.g. Canet em̄ tuba ⁊c. Et hoc audito: g Terra. i. pctōres. h Tremuit. i. tremet/nihil habēs me/riti. i Et quieuit. i. desicet ab omī ope. q.d. tūc nō poterūt opari nec mereri: qd̄ vtiq̄ libēter facerēt si liceret. Eccl.iij.g Qui audit audiat: ⁊ q̄ desicit desicat. Eccs.ix.c. Qd̄cūq̄ facere pōt man⁹ tua instāter opare: qz nec op⁹/nec ratio/nec scia/nec sapiētia apud inferos quo tu ꝓperas. Job.ix.a. Opami do/nec dies est: venit nox in q̄ nemo pōt opari. k Cū exurge

Ps.9. ret. i. cū exurget: l In iudicio de⁹: qui hic p̄mo surrexit hō in p̄mo aduentu: ꝯ in secūdo exurget de⁹: ⁊ cognoscek dñs iudicia faciēs: q̄ nō ē cognit⁹ iniurias patiēs. In p̄mo aduētu surrexit ī iudicio. i. vt iudicarek. In secūdo exurget in iudicio: id est vt iudicet. Job.xvj.b. Cū venerit ille/ arguet mūdū de peccato/ ⁊ de iusticia/ ⁊ de iudicio. De iudicio q̄dē: qz p̄nceps mūdi hui⁹ iā iudicat⁹ ē. m At saluos faceret oēs man/suetos terrę: qui hic manui ei⁹ fuerūt assueti ⁊ domestici ei⁹. Et ecōtrario/ vt damnet eos q̄ fuerunt alieni: ⁊ sicut aīalia sil/uestria manum ei⁹ fugerūt: sicut dicit Osee.ix.c. Ephraim q̄si suis auolauit. Sed ibi cōminak eis/subdēs: Sed ⁊ vę eis cum recessero ab eis. Dicit aūt poti⁹: Ut saluos faceret oēs mā/suetos ⁊c. q̄ vt damnet reprobos: qz p̄ncipalis eius intētio ⁊ opera est saluare: vñ saluator dicit: Nūq̄ aūt dam/nator appellat: qz dānare nō est ꝓpriū opus ei⁹. Unde Esa. xxviij.f. Irascek vt faciat opus suū: q.d. nō. Et subdit: Alie/nū ē opus ei⁹: Ac si apte dicat: irasci ⁊ dā/nare non est ei ꝓpriū opus: sed misereri ⁊ saluare. Vñ competit ei qd̄ dicit Poeta: Est piger ad pęnas p̄nceps ad p̄mia ve/lor. Quicq̄ dolet quotiēs cogit esse feror. o Qm̄ cogitatio ⁊c. Tertia pars: vbi ostēdit q̄re saluabunk mānsueti: ⁊ iam deuo/tos admonet offerre vota. q.d. ideo saluos facies dñe mānsuetos: qm̄ cogitatio ho/minis/audiēt̄ p̄dicationē aplor: p Cō/fitebik tibi. i. corde credet ad iusticiā. Et dic/homis. i. etiā pbi et sapiētis. q Et reliquię cogitationis diem festum agent tibi. Reliquię cogitationis sunt verba ⁊ opa

Moralit. o Qm̄ cogitatio hois cōfitebik tibi. Hoc pōt legi d vtraq̄ ꝓfessiōe. s. laudis: ⁊ pctōr. Laudis: sic: Vere saluabit mānsuetos: Qm̄ cogitatio hois. i. vtētis rōne: et naturalik mānsuet⁹ ē: p Cōfitebik tibi/laudādo te in corde int⁹. q.d. nō cogitabit d luxuria/sic equ⁹: aut d gula/sic porc⁹: aut de crudelitate/sic leo: ⁊ hmōi. Sap. j.a. Peruersę cogita/tiōes sepārt hoies a deo. Et ibidē.b. Aufert se a cogitationib⁹ q̄ sunt sine intellectu. Ideo dicit: cogitatio homis. Esa. xxxij.b. Princeps ꝓ ea q̄ digna sunt p̄ncipi cogitabit. Vel de cōfessiōe pctōr legik. Et notak hic q̄ cōfessio debet esse p̄/meditata/cū dicit: Cogitatio homis ꝓfitebik tibi. Ps.

Ps.37. Iniqtatē meā annūciabo/Ecce ꝓfessio: Et/ vt bñ ānunciē/co/gitabo p peccato meo/Ecce p̄meditatio. Notandū q̄ q̄ mul/ta sunt cogitāda homī q̄ bñ vult cōfiteri ⁊ satisfacere. Debet em̄ hō circa pctm̄ suū cogitare/q̄d fecit. s. genus peccati. Esa. xxxviij.c. Recogitabo tibi oēs ānos meos ī amaritudine aię meę. Hiere.ij.e. Uide vias tuas in cōualle: scito quid feceris cursor leuis ⁊c. Secūdo debet cogitare angustiā peccati. Hie/re.ij.d. Scito ⁊ vide qm̄ malū ⁊ amar ē dereliquisse te dñm deū tuū. Tertio piculū pctī. Gen.iij.b. Adā vbi es. Quarto defectū peccati. Lucl.xv.c. Facta ē fames valida in regione illa. Osee.iiij.c. Fornicati sk ⁊ nō cessauerūt. Ibi dic Hiero. Voluptas habita/famē nō satietatē parit. Quīto vilitatē pec/cati. Hiere.ij.g. Oz vilis facta es nimis itērās vias tuas. Sex/to oppssionē quā facit diabol⁹. Deut.xxv.d. Memēto q̄d fe/cerit tibi amalech. i. diabol⁹. Septimo q̄drupleꝯ dānū qd̄ in/currit hō ex peccato. s. bonor opeꝯ mortificationē/ naturaliū bonor diminutionē/a cōtione sanctor eiectionē/ ęternę here/ditatis exheredationē. De duob⁹ p̄mis dicit Lucl.x.e. Hō quidā descēdebat a hierlm in hiericho/ ⁊ incidit in latrones. i. in dęmones q̄ despoliauerūt eū/omī bono gratuito: ⁊ plagis īpositis. i. naturalib⁹ vulneratis/abierūt semiuiuo relicto. De tertio dr Daniel.iiij.e. Eijciēt te ab homib⁹: ⁊ cū bestijs fe/risq̄ erit habitatio tua. De q̄rto dr/Lucl.xv.d. Quāti mer/cēnarij in domo p̄tis mei abundant panibus: ego autem ⁊c. Octauo debet cogitare vitā bonor/ vt de sua cōsūdak magl. Job.xxxiij.d. Respiciā hoīes ⁊ dicā peccaui ⁊ vere deliq: et vt erā dignus nō recępi. Nono debet cogitare q̄ deus videt peccata sua. Lucl.xv.e. Pater peccaui in cęlū ⁊ coā te. De/cimo districtum iudiciū. Ps. Iudicia tua non sum oblitus. Ps.118. Undecimo misericordiā dei/ne cadat in desperationē timore iudicij. Ps. Misericordia tua ante oculos meos est. Unde ī Ps.25. quodā respōsorio cantam⁹: Tribularer si nescirē miscōias tu/as dñe. Si ergo homo hęc omnia cogitaret: tunc cogitatio homis cōfiteretk deo: ⁊ nihil ascōdere vellet ab eo. q Et re/liquię cogitatiōis die festū agēt tibi. Reliq̄ę q̄ relin/quunk ex hac cogitatiōe: sunt cōtritio/ vel cōpunctio cordis/ ⁊ cōfessio oris/ ⁊ satisfactio operis: quę melk⁹ exprimunk p aliam litterā quę habet sic: Meror homis confitebik et reli/quijs meroris accingeris. Hęc faciūt dño die festū: qz

* vt dicit dñs

a Tū terribilis es/ ⁊ q̄s rēsistet tibi: †ex tūc ira tua. De cęlo †auditū fecisti iudiciū: †terra †trēmuit ⁊ quieuit. Cū exur/geret ī iudicio de⁹: vt saluos faceret oēs †mānsuetos terrę. Qm̄ cōgitatio homis cōfitē/bik tibi: et reliquię cogitatio/nis†diem festum agent tibi.

Al. †tunc ab
Al. †iaculat⁹ es
Al. †timuit
al. †mites corde
Al. †solēnia celebrabunt

verba ⁊ opa: qz ex abũdantia cozdis os loquit. Et qõ coz cõ-
Matth.12.c. cipit/man⁹ opat. Idẽ est ergo ac si dicat: nõ tm̃ cozde cogitã-
do ⁊ credendo confitebit tibi: sed ⁊ oze confitebit/⁊ ope obse-
quet tibi. Ro.x.b. Cozde credit ad iusticiã: oze autẽ cõfessio
fit ad salutẽ. Sed hec duo etiã nõ sufficiũt nisi sequat opatio.
Jaco.ij.c. Quid pde
rit fratres mei si fidem
17.q.1.c.1. q̃s dicat se hãe: opera
aũt non habeat: Et in
Vt ista offerẽt eodem.d. Fides sine
opibus mortua ẽ. Hę
aũt relicte cogitatiõis
die festũ agũt dño: cũ
verba ⁊ cogitatiões ⁊ opera ab omni opere seruili. s. a peccato
cessant ⁊ deo vacant. a Uouete/ergo in baptismo/abre-
nũciãtes sathanę ⁊ omnib⁹ pompis eius. Gen.xxviij.d. dicit
de iacob: q̃ significat christianũ in baptismo supplantantẽ dia-
bolũ/q̃ votũ vouit dño/dicẽs: Si fuerit de⁹ mecũ ⁊ custodi-
erit me ⁊c. erit mihi dñs in deũ. b Et reddite dño deo
vestro/qõ vouistis. c Oẽs qui ĩ circũitu ei⁹ affertis
munera. i. o vos gentiles q̃ in circũitu terrę sanctę habitãtes
vosipsos vultis deo offerre. Esa.xix.d. Cogscẽt egyptij dñm
et colẽt eũ ĩ muneribꝰ: ⁊ vota vouebũt dño ⁊ soluẽt. Afferti/
dico/munera terribili/Uel/Uouete et reddite terri-
bili/q̃ miracula apl'oꝝ quę fecerũt/audiẽtes: Sicut de mira-
culo facto in morte ananię ⁊ saphirę dicit Act.v.b. q̃ fact⁹ est
timor magn⁹ ĩ vniuersa ecclesia: ⁊ in oẽs qui audierũt hęc. Et
infra.c. Nemo audebat se cõiungere illis: sz magnificabat eos
plus. Nec tm̃ populares: sed ⁊ reges: Vñ addit: e Et ei
qui aufert spiritũ pncipũ/ p̃ stupore ⁊ timore mirabiliũ
opũ suoꝝ. f Terribili apud oẽs reges trę: Hoc glosat
id qõ p̃missũ est: Aufert spm̃ pncipũ. Hoc accidit in plu-
rib⁹ q̃ nõ tm̃ pterriti: sed etiã cõuersi fuerũt. iij. Regl.x.a. Ui-
dens regina saba. i. ecclesia de gentib⁹: omnẽ sapiẽtiã salomo-
nis. i. christi: ⁊ ordinem ministrantiũ. i. apl'oꝝ ⁊c. non habebat
vltra spiritũ.

Doraliter * vt dicit dominus/Luc.xv.b. Gaudium erit in cęlo super
vno peccatore pnitentiã agente. Job.vj.a. Erat proximum
Secũ aliam translationẽ pascha dies festus iudęorũ. Numeri.xxviij.a. sup illud: Ho-
stias meas obseruate in diebus festis meis: dicit Glo. Puto
per singulos fideles qui conuertunt ad deũ/⁊ in fide proficiũt
festiuitas oritur domino. Item in ipsa Glo. Lętant angeli ad
quoꝝ festiuitatẽ accedũt pueri. Itẽ super illud Mũeri.xxix.
a. Affligetis animas vestras: dicit Origenes. O mira festi-
uitas/dies festus vocat animę afflictio. Ut ergo faciam⁹ do-
mino iugem solẽnitatem: id est continuã pnitentiã/hortatur
vt voto nos affligamus: nec quãdoq̃ relinquamus pniten-
Q vota sint reddenda tiam: Unde addit: a Uouete: hoc est consiliũ. b Et
reddite: hoc est pręceptũ: id est si vouistis reddite. Deut.
xxiij.d. Cum votũ voueris domino deo tuo/nõ tardabis red-
dere: quia requiret illud domin⁹ deus tuus: ⁊ si moratus fue-
ris/reputabit tibi in peccatum. Eccs.v.a. Si quid vouisti/ne
moreris reddere. Prouerb.xx.d. Ruina est homini deuota-
re sanctos: et post vota retractare. Numeri.xxx.a. Si quis
virozũ votum domino vouerit: aut se cõstrinxerit iuramento/
non faciet irritum verbũ suum: sed omne quod pmisit imple-
Ps.65. bit. Ps. Reddam tibi vota mea quę distinxerunt labia mea:
⁊ locutum est os meũ in tribulatione mea. Hoc dico/facite/ c
Omnes qui in circũitu eius affertis munera. q.d. ac-
cedite vsq̃ ad me/vouẽtes p̃m meũ cõsiliũ: vt ad meũ exẽplũ
viuatis in voluntaria paupertate/⁊ perpetua castitate/et per-
Ps.11. fecta obedientia: ⁊ non circũeatis totam mũdi. Ps. In circũ-
itu impij ambulant. In hoc etiam circũitu offerunt munera
domino/dantes aliquãdo elemosynã/vel ieiunãtes/vel orã-
tes: et ita seruire volunt domino a longe: nec volunt vsq̃ ad
ipsum accedere: vt in ipsum totam sollicitudinẽ suam proijci-
ant: ⁊ pro amore eius mundi circũitum relinquant. Hoc fecit
petrus ⁊ docuit/dicens/Matth.xix.d. Ecce nos relinquim⁹
omnia ⁊ secuti sumus te ⁊c. j. Pet.v.b. Omnẽ sollicitudinem
vestram pijcientes in eum: quoniã ipsi cura est de vobis. Au-

gustin⁹. Proijce te in deũ: non em̃ tam crudelis est vt se sub-
trahat/et te cadere permittat. Uel/Reddite/ vota vestra:
omnes qui in circũitu eius affertis munera. Hoc
dicit q̃busdã q̃ post votũ suũ circũeunt hinc ⁊ inde quęrẽtes
occasiões ⁊ dilatiões/q̃si de⁹ cui fecerũt votũ nõ videret in-
tentionẽ eorum. Et si
non vultis hoc facere
ex amore puro/saltem
moueat vos timor/vt
huiusmodi vota facia-
tis et reddatis. d
Terribili/ domino/
qui terribilis appare-
bit in iudicio eis qui hic nolũt eum sequi. Heb.x.k. Horren-
dum est incidere in manus domini. Sap.vj.a. Horrende et
cito apparebit vobis: quoniã iudiciũ durissimũ his qui p̃sunt
fiet. Nolite ergo ambire pręlationẽ: sz subijcite vos deo per
obedientiã: quia sicut ibi Sap.vj.a addit: Exiguo concedet
misericordia: ⁊ potentes potenter tormenta patientur. Nu-
meri.xxv.a. Tolle cunctos principes populi ⁊ suspende eos
cõtra solem in paribulis. Ibi Glo. Hoc hoies si attenderẽt:
pręlationes non ambirent: Et si non timetis eum propter
futurum iudiciũ: saltẽ quia interdum se vindicat in pręsenti/
ipsuz timete: Unde addit: e Et ei qui aufert spiritum
pncipũ: id est facit eos mori subito: Sicut cõpertũ est de
multis principib⁹ ⁊ pręlatis/q̃ subito mortui sunt. Daniel.
v.g. Deũ qui habet flatum tuum in manu sua/non glorifica-
sti. Esaię.xxij.f. Expellam te de statione tua: ⁊ de ministerio
tuo deponam te. Eccli.x.b. Omnis potentatus vita breuis.
Esa.xxij.e. Quasi pilam mittet te domin⁹ in terrã latam et
spaciosam: ibi morieris ⁊c. Unde propter hoc saltem deberẽt
eum timere: qui terrena diligunt/ Unde addit: f Terribi-
li apud oẽs reges terrę: id est qz ⁊ eos a regno in p̃senti
expellit: ⁊ ĩ futuro rediget in carcerem inferni: et similiter om-
nes terrena diligentes: ⁊ p̃cipue clericos ⁊ pręlatos: qui cum
debeãt esse reges ⁊ rectores animaꝝ/neglectis animabus/re-
ges terrę se fecerũt: quia solũ terrenis regendis intendũt. Ut
ergo ista caueatis/vouete ⁊ reddite: triplex votum sum-
mę vitę factum/ summę trinitati. s. votum obedictię/terribi-
li ⁊ reuerendo patri. Job.xxv.a. Potestas ⁊ terror apud ip-
sum est. Et votum castitatis/spirituisancto: qui aufert spi-
ritum pncipũ: id est dęmonũ. Luc.xj.c. In digito dei
eijcio dęmonia. Et votũ paupertatis/filio terribili apud
reges terrę: quia ipse pauperrim⁹ fuit in hac vita: ⁊ diuites
et reges terrę iudicabit in futuro. Ps. Cũ accępero tempus Ps.74.
ego iusticias iudicabo. Sap.vj.a. Audite reges ⁊ intelligite/
discite iudices finium terrę/ qui contineris multitudines: et
placetis vobis in turbis nationũ: quoniã data est a domino
vobis potestas: ⁊ virtus ab altissimo: qui interrogabit opera
vestra ⁊ cogitationes scrutabit: quoniã cum essetis ministri
regni illius/nõ recte iudicastis: nec custodistis legem iusticię:
nec p̃m volũtatem eius ambulastis.

Expositio Ps.LXXVI.

Uoce mea ⁊c. Titulus. In finem pro idithum
psalmus asaph. In p̃cedenti psalmo egit ꝓphe-
ta cõtra assyrios: id est iudęos ⁊ superbos: Hic agit de
humilib⁹ christianis: qui sunt asaph ⁊ idithum. Asaph em̃ in-
terpretat collectio aut cõgregatio: Et idithũ interp̃tat trãsi-
liens eos: Et significat vtrũq̃ ecclesiã fideliũ in vnam christi
fidem ⁊ amorem collectã ⁊ vnitam: et ista transitoria transi-
lientẽ ⁊ contemnentẽ. Unde is est sensus tituli. Psalmus
iste/ est asaph: id ecclesię fideliũ: agẽs pro idithum: id est
de transiliente: in finem/christum. Intentio est monere nos
vt omnia p̃sentia transiliamus ⁊ ad illum curramus toto coz-
de q̃ est finis ⁊ brauiũ vitę nostrę. Modus est: qz q̃tuor sunt Partitio psalmi
partitiões. Primo ostẽdit quõ ipse trãsilitẽs oia/deũ quęrit ⁊
inuenit. Secũdo deliberat an sit eũ reductur⁹: id est redemp-
tur⁹: ibi: Anticipauerũt. Tertio dicit q̃d deliberãdo inue-
nerit: ibi: Et dixi. Quarto exponit quę in mundo operat
christus: ibi: Uiderunt. Ostendit ergo asaph quomodo
deũ quęrit